

det ærede Medlem har jo sammen med sin Meningsfælle indbragt Forslag om en Afstemning om den tvungne Værnepligt. Tror det ærede Medlem ikke, at mangfoldige Vælgere ved Afgørelsen heraf vilde tænke paa, hvilke Følger det havde for deres Børn, at den tvungne Værnepligt blev opretholdt? Jeg tror, at det er fuldkommen umuligt baade ved Valg og ved Folkeafstemning om saadanne Spørgsmaal at undgaa dette, at Afstemnings Resultat bliver et Udtryk for krydsende Interesser, krydsende Stemninger og Følelser, hvoraf mange ogsaa staaar i Forbindelse med, hvad vedkommende Menneske personlig maatte ønske der skulde ske med Hensyn til Følgerne for ham.

Den højtærede Statsminister sagde, at jeg havde været meget misfornøjet med Resultaterne af denne Samling, men han syntes, at den kunde være en i det store og hele tilfredsstillende Samling. Ja, jeg tror, at den højtærede Statsminister vil blive skuffet, hvis han i de kommende Tider kommer til at danne sig et Indtryk af, hvilke Følelser der er skabt i Befolkningen overfor det, der er foregaaet i denne Samling. Der er taget op til Behandling fra Ministeriets Side en ganske bestemt Gruppe af Forslag. Paa et Tidspunkt, da Landets økonomiske Vilkaar er af en saadan Karakter, at de ikke blot har Krisens Art, men truer med at udvikle sig til Katastrofens Art — paa et saadan Tidspunkt har man beskæftiget sig med en eneste Ting, nemlig at nedbringe Statens Udgifter ved at nedbringe dens Udgifter til de Grupper af Befolkningen, som i Forvejen er tungest stillede. Ingen Foranstaltninger har man søgt at træffe til Imødegaaelse af Krisen. Alle de store Spørgsmaal, der i saa Henseende laa for, ligger ikke blot uløste, men overhovedet uden Forsøg paa blot det fjerneste Bidrag fra Regeringens Side til Behandling af disse Spørgsmaal, og for saa vidt andre Partier her i Rigsdagen har søgt at yde Bidrag dertil, har Ministeriet været den store Hindring derved. Der er fra vort Partis Side fremsat Lovforslag, hvis Betydning overfor Krisen turde række meget meget længere end den Sammenblanding af social Nedskæring og af Skattelettelse for de velstillede i Landet, som er det, Regeringen venter at bringe ud af denne Samling. Hvorledes er disse Forslag behandlet? De er behandlet saaledes, at der er nedsat et Udvalg her i Tinget med Meningsfæller af den højtærede Statsminister som Ledere, og dette Udvalg har mig bekendt indtil dette Øjeblik ikke naaet til andet end at faa disse to Ledere valgt, og disse to Lederes hele Arbejde i Udvalget har været at forhindre,

at Udvalget kom til at bestille noget. Dette er Symbolet paa den Maade, hvorpaa den højtærede Regering og Rigsdagen under dens Ledelse har behandlet den Krise, vi staaar overfor, og jeg føler mig overbevist om, at naar man har set, i hvor ringe Grad de Beslutninger, der nu er taget i Løbet af denne Vinter, letter Krisen i Landet, da vil vi, naar Rigsdagen om kort Tid samles til sin næste Samling, være nødt til at tage Spørgsmaalene op under meget vanskeligere Vilkaar end dem, hvorunder de nu er taget op i denne Vinter. Og da vil det vise sig, at den ensidige Behandlingsmaade, som her har været anvendt fra Regeringens Side, denne ensidige Appel for de Tings Vedkommende, som endeligt skulde føres igennem, til en enkelt Side af Salen, vil ikke være holdbart Grundlag, at der gives i denne Krise ikke Vej frem, medmindre man fra de forskellige Partiers Side kan forstaa, at det er fornødent at finde Former for et forstandigt Samarbejde ud fra Følelsen af, at som de politiske og økonomiske Vilkaar i Danmark i Øjeblikket er, magter ingen Gruppe disse alene. At den nuværende Regering med det Flertal, den hidtil har kunnet samle om sig, ikke har kunnet magte dem — derom vil der komme Vidnesbyrd nok i de kommende Maaned.

Søren Larsen: Jeg har det Indtryk af Forhandlingerne om dette Lovforslag om Folkeafstemning, at der ikke egentlig er nogen stærk Begejstring for det hverken fra Forslagsstillernes Side eller fra den Side, hvor de egentlig skulde have kunnet vente at faa nogen Støtte. Trods de mange Ord, der er blevet talt til Gunst for Lovforslaget, og trods den udmærkede Taler, som det ærede Medlem Hr. P. Munch jo altid er, har han ikke før nu paa Slutningen af sin sidste Tale kunnet svinge sig op i Nærheden af den Højde, hvor han plejer at være. Jeg vil derfor mene, at Gassen er gaaet af Ballonen, den er ikke i Stand til at hæve sig ved egen Hjælp. Forslagsstillerne mærker allerede, den falder ned over Hovederne paa dem, der vil ikke komme store Ting ud deraf udover dette, at der bliver en lille Agitation for dem, en Agitation, som de Herrer har faaet til Indkøbspris, og som jeg tror, de kommer til at afsætte til lidt under Indkøbspris, naar de til sin Tid igen skal af med den. Der bliver vist ikke meget at hente paa det Grundlag.

Det gaar gerne saadan, naar der tales om de Lovforslag, som Rigsdagen har vedtaget, og som nu snart skal træde i Kraft, at saa paakalder man i ganske særlig Grad,